

Sytuacja osób starszych i niepełnosprawnych w Gminie Leśna.

Działalność Klubu Senior+.

Nasilający się proces demograficznego starzenia się ludności stawia przed administracją samorządową nowe zadania, związane ze sformułowaniem celów takiej polityki, która będzie sprzyjała zaspokojeniu specyficznych potrzeb ludzi starszych, a jednocześnie nie dopuści do nieuprzywilejowania pozostałych kategorii ludności.

Polityka społeczna wobec osób starszych, którą można zdefiniować jako system działań, skierowanych do osób w wieku poprodukcyjnym oraz ich rodzin, a mających na celu wszechstronną kompensację malejących z wiekiem możliwości samodzielnego zaspokojenia potrzeb oraz integrację z lokalną społecznością powinna zatem zapewnić zaspokojenie potrzeb seniorów nie tylko poprzez bezpośrednie wsparcie udzielane osobom starszym, ale również ich rodzinom. Taka polityka nie ma na celu zastąpienia rodziny w sprawowaniu jej funkcji opiekuńczych i ekonomicznych, ale przede pomoc dla rodzin, udzielana z myślą o tym, by rodziny były nadal gotowe i były w stanie zapewnić właściwe miejsce swoim najstarszym członkom, godne warunki życia oraz możliwość partycypacji w życiu lokalnej społeczności.

Polityka wobec osób starych powinna zapewnić system dodatkowego wsparcia dla jej adresatów. Prawidłowo funkcjonujący system powinien określić rolę takich podmiotów jak organizacje pozarządowe, wolontariat, podmioty samorządowe oraz rynek jako dostawca dóbr i usług.

Wzrost odsetka osób starych w społeczeństwie Polski nabiera coraz większego tempa. Do roku 2035 udział osób w wieku 65 i więcej lat (65 lat powszechnie przyjmuje się jako umowną granicę starości) zbliży się do ¼. Proces demograficznego starzenia się ludności przebiegać będzie nierównomiernie, w większym stopniu kształtując strukturę demograficzną mieszkańców miast. Zgodnie z prognozą GUS, w miastach będzie znacznie wyższy odsetek osób w wieku 80 i więcej lat. Wskazuje to na potencjalnie większe zapotrzebowanie na różne pomocy i wsparcia dla najstarszych mieszkańców miast.

W Gminie Leśna na dzień 31 grudnia 2022r. liczba mieszkańców wynosiła 9 384, z czego liczba 2 707 to osoby w wieku powyżej 60 roku życia. Odsetek seniorów w naszej Gminie sięga 28,85%. Znaczna część tych osób to mieszkańcy prowadzący jednoosobowe gospodarstwa domowe. Osoby te w pewnym momencie swojego życia będą potrzebowały wsparcia.

W 2022 roku 35 mieszkańców naszej Gminy przebywało w Domach pomocy społecznej, 14 osobom świadczone usługi opiekuńcze a 6 osób otrzymywał zasiłek stały z tytułu wieku (pomimo osiągnięcia wieku emerytalnego nie mają prawa do świadczeń z ZUS lub KRUS).

W obszarze pomocy społecznej niezbędne jest stworzenie sieci pomocy środowiskowej, która będzie odpowiedzią na lokalne zapotrzebowanie na pomoc udzielaną w miejscu zamieszkania osoby starszej. Konieczne będzie zwiększenie nakładów na tego typu pomoc. Wzrośnie również rola pracowników socjalnych jako osób pozostających w bezpośredniej interakcji z seniorem i znających jego potrzeby. Dzięki współpracy między sektorowej możliwe będzie świadczenie takich usług społecznych, jak mobilna fizykoterapia, taxi dla seniora, porady pielęgniarские czy dietetyczne, które umożliwią pozostanie we własnym mieszkaniu.

Już dziś na terenie Gminy działa Klub Senior+ mieszczący się Ośrodku Kultury i Sportu w Leśnej. Klub powstał w listopadzie 2019r. W okresie pandemii część zajęć miała formę online. Ta forma wsparcia obejmuje 30 osób zajęcia odbywają się od poniedziałku do piątku w wymiarze 4 godziny dziennie. Do końca października ubiegłego roku zatrudniony był terapeuta zajęciowy, który realizował zajęcia z obszarów: kulturalnych, społecznych, informacyjnych. Obecnie poszukujemy nowego terapeuty. Również w Ośrodku Kultury i Sportu oraz Centrum Społeczny prowadzone są zajęcia dla Seniorów. Zajęcia te cieszą się dużą popularnością.

Deprywacja społeczna wśród osób starszych będzie się stale powiększać. Jedynym rozwiązaniem jest podzielenie odpowiedzialności i zbudowanie wokół ośrodka pomocy społecznej sieci organizacji wspierających i współtworzących lokalną politykę senioralną.

W dziedzinie instytucjonalnej pomocy społecznej potrzebna będzie rozbudowa sieci domów pomocy społecznej. Zarówno domy dla osób w podeszłym wieku, jak i domy dla osób somatycznie chorych będą musiały przygotować się na przyjęcie większej liczby mieszkańców. Deprawacja społeczna dotyczy również osób niepełnosprawnych. Wiele z tych problemów dotyczy przede wszystkim obszarów finansowych. Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy społecznej w Leśnej w ramach swoich zadań wypłaca 82 świadczenia pielęgnacyjne. 57 świadczeń wypłacanych jest w związku ze sprawowaniem opieki nad dziećmi posiadającymi orzeczenie o niepełnosprawności, 25 świadczeń jest wypłacanych w ramach opieki nad osobą dorosłą. Od 1 stycznia 2023 roku wysokość świadczenia pielęgnacyjnego wynosi 2 458,00 zł miesięcznie. W 2022 roku 317 osób otrzymywał zasiłek pielęgnacyjny. W tej liczbie 95 osób to dzieci poniżej 16 roku życia, 145 osób powyżej 16 roku życia posiadające orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności, 73 osoby powyżej 16 roku życia posiadające orzeczenie o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, 4 osoby otrzymują zasiłek z tytułu

ukończenia 75 lat. Wśród osób pobierających zasiłek pielęgnacyjny 78 osób to mieszkańcy powyżej 60 roku życia.

Kolejnym obszarem poza problemami finansowymi jest dostęp do usług i świadczeń dla osób niepełnosprawnych. W ośrodku w roku 2022 można było skorzystać ze specjalistycznych usług opiekuńczych, Programu Opieka wytchnieniowa oraz Asystent Osobisty Osoby Niepełnosprawnej. Dużym problemem w realizacji programów wspierających osoby niepełnosprawne to dostęp do specjalistów. Na terenie Gminy Leśna nie działa żadna poradnia specjalistyczna, brak jest również realizatorów usług posiadających odpowiednie wykształcenie i przygotowanie.

Osoby niepełnosprawne, często są w większym stopniu narażone na wykluczenie społeczne. Mogą doświadczać odrzucenia zarówno w wymiarze personalnym, przez środowisko społeczne, jak i na gruncie zawodowym, z powodu lęku pracodawców przed zatrudnianiem ich. Na terenie Gminy znajduje się ośrodek wsparcia dla osób niepełnosprawnych z zaburzeniami psychicznymi oraz niepełnosprawnych intelektualnie. Dziewięcioro mieszkańców Gminy Leśna uczestniczy w zajęciach oferowanych przez ośrodek.

Tak jak w przypadków osób starszych tak i w przypadku osób niepełnosprawnych jedynym słusznym kierunkiem polityki społecznej jest rozwój usług społecznych oraz stworzenie sieci organizacji i instytucji, które będą zapewniały pomoc.

Sporządził:

Marta Sudejko